

محدودیتی نیز در مورد دوره دبیر کلی وجود ندارد. «خاویر پرز دکویه یار» میتواند مجدداً انتخاب شود و هنوز يك نامزد تلقی می شود مگر اینکه خود بروشنی تصمیم بگیرد و قاطعانه کنار برود.

از نقطه نظر جغرافیایی و سیاسی نیز شرایط خاصی وجود ندارد. در اصل، يك نامزد میتواند از هر نقطه ای از جهان آمده باشد. در حقیقت در جریان جنگ سرد چون لازم بود دبیر کل مورد قبول هر پنج عضو دایم باشد، این امر ایجاب می کرد که وی از کشوری خارج از چارچوب جنگ سرد - مانند کشور های اسکاندیناوی یا اتریش یا پرو - باشد.

اما با پایان جنگ سرد يك دبیر کل در واقع میتواند از هر جا باشد از جمله يك کشور وابسته به پیمان ورشو یا ناتو. در حقیقت نام ادوارد شوارد نازده بارها در صحبت های مربوط به دبیر کل جدید شنیده شده است.

هست دبیر کلی هم چنین نیازمند چرخش جغرافیایی نیست. در این جا نوبتی وجود ندارد، نه برای آفریقا، نه برای آمریکای شمالی، نه برای اروپای شرقی، نه برای شمال آسیا. اگر چه تاکنون دبیر کلی از این مناطق وجود نداشته است. در هر حال احتمال نمی رود يك شخصیت آمریکای لاتین به جانشینی پرز دکویه یار انتخاب شود یا يك نفر از اهالی اسکاندیناوی این مقام را که قبلاً دو اسکاندیناویانی در اختیار داشته اند بعهده گیرد.

در مورد زبان نیز شرطی برای انتخاب وجود ندارد اما تقریباً نامحتمل است که شخصی که انگلیسی صحبت نمی کند به این مقام برگزیده شود و قابل تصور نیست فرانسه نامزدی را که با زبان فرانسه بخوبی آشنا نیست بپذیرد. هم چنین نیازی نیست که يك نامزد از پشتیبانی

مبارزه برای انتخاب دبیرکل سازمان ملل متحد

بیروز شدن : مسابقه واقعی در شورای امنیت است که پانزده عضو دارد و ۹ رای مثبت کارساز خواهد بود. از آنجا که هر يك از پنج عضو دایم شورای امنیت - آمریکا، انگلیس، شوروی، فرانسه، چین - میتوانند هر نامزدی را وتو کنند، فرد برنده باید مورد قبول هر پنج کشور باشد.

مکانیزم حاکم بر سازمان ملل متحد که به نظام حزبی شبیه است به گونه ایست که تایید نامزدی را که از سوی شورای امنیت توصیه شده است بوسیله مجمع عمومی تضمین می کند.

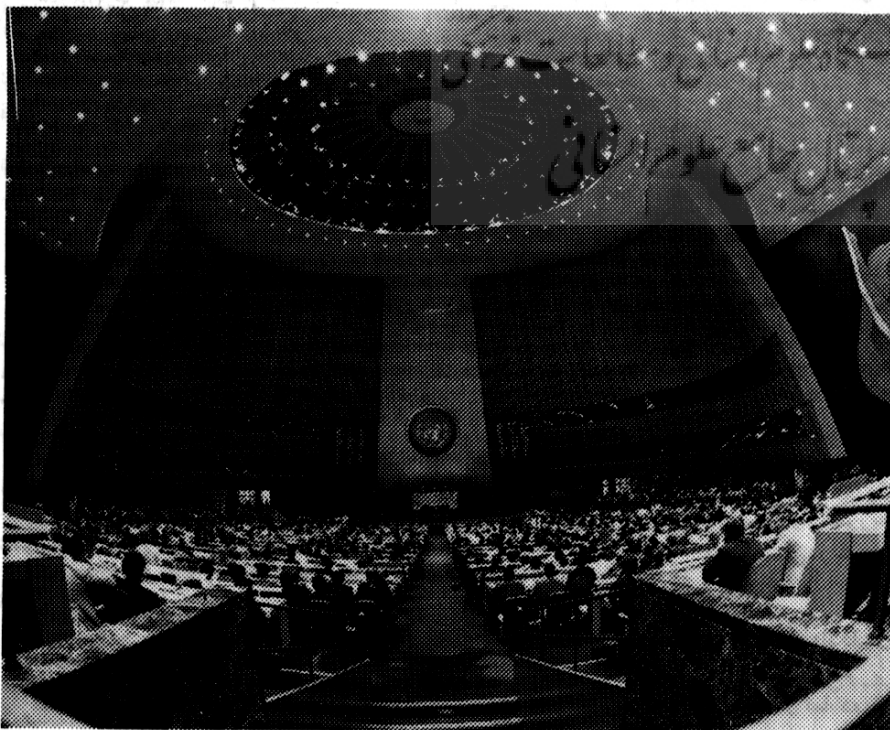
شرایط لازم برای احراز هست: برای شغل دبیر کلی شرایط خاصی وجود ندارد. نیازی نیست که يك دبیرکل دیپلمات باشد یا قبلاً در سازمان ملل متحد کار کرده باشد. او ممکن است يك رئیس کشور، يك وزیر خارجه و یا حتی یکی از مدیران بخش خصوصی باشد.

□ منبع: «سن فرانسیسکو کرونیکل»

■ نوشته خانم «جین کرک پاتریک»
نماینده پیشین آمریکا در

سازمان ملل متحد

□ مترجم: فریدون دولتشاهی

■ با نزدیک شدن پایان دوره دبیر کلی «خاویر پرز دکویه یار» که اینک آخرین سال دوره دوم پنج ساله اش را می گذراند، سازمان ملل متحد يك بار دیگر در صحنه مرکزی امور جهان قرار می گیرد و علاقه به چگونگی انتخاب دبیر کل جدید افزایش می یابد.

لیست نامزد های بالقوه طولانی است و مبارزه غیر رسمی هم اکنون در حال گسترش می باشد. رای گیری قبل از اوایل پانز صورت نخواهد گرفت اما برای دنبال کردن ماجرا زیاد زود نیست. در این جا به چند نکته بعنوان خطوط راهنما اشاره می کنیم.

شوارد نادره

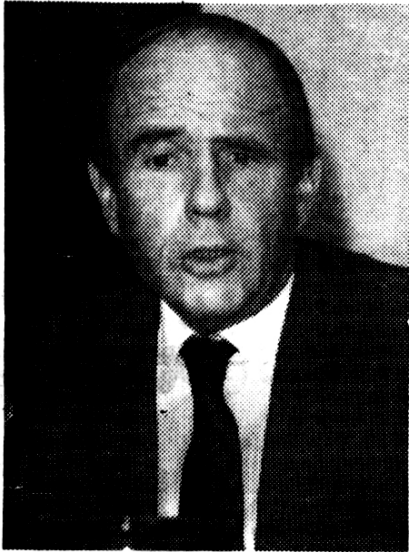
صورت گیرد شانس زیادی دارد. عصمت عبدالمجید از مصر يك دیپلمات با سابقه است که از احترام بسیار برخوردار است و تجربه ای طولانی هم در امور سازمان ملل متحد و هم جهان عرب دارد. عبدالمجید میتواند ادعا کند که نماینده آفریقا و جهان عرب است. او فرانسه را بخوبی صحبت میکند و دوست شخصی بوش است.

نامزدهائی با شانس کمتر: ادوارد شواردنادره که نقش او در تغییر جهت سیاست خارجی شوروی برای همه شناخته شده است و از احترام گسترده ای برخوردار می باشد. عقیده بر این است که او یکی از طرفداران پروپا قرص افزایش همکاری های بین المللی و پیشبرد حقوق بین الملل است. بازندگان احتمالی: نامزدهای مختلف از دبیرخانه سازمان ملل متحد به احتمال قریب به یقین موفق نخواهند شد. اگر «برز دکویه یار» نامزد شود، دیگران را تحت الشعاع قرار خواهد داد. اگر او نامزد نشود، کسی که بتواند دبیرخانه سازمان را از تار عنکبوت ها پاک سازد، نامزدهای داخلی را از میدان رقابت خارج خواهد کرد.

تنوع نامزدها و شکاف میان کشورهای فرانسوی زبان و انگلیسی زبان قاره آفریقا، با احتمال قریب به یقین نامزدهای مختلف آفریقایی را از مسابقه خارج خواهد کرد.

وظایف دبیرکل: دبیرکل سازمان ملل متحد بر خلاف تصور بعضی ها «رئیس جهان» یا مسئول اجرایی آن نیست و هرگز نخواهد بود. همینطور دبیرکل دیپلمات ارشد جهان یا صلح ساز نیست. دولت ها معمولاً ترجیح میدهند اینکارها را خود انجام دهند. اما دبیرکل مدیر ارشد مهمترین نهاد جهانی در عصر جهانی سازی فزاینده است. و در همین جاست که پست دبیرکلی اهمیت می یابد.

در هر حال هنوز اول مبارزه است. نامزدهای جدیدی ممکن است ظاهر شوند و بعضی مطمئناً کنار خواهند رفت. اگر «برز دکویه یار» خود را از مبارزه کنار بکشد، يك مسابقه اسپ دوانی پیش می آید که پیش بینی برنده آن کار دشواری خواهد بود.

صدرالدین آقاخان

فرانسویها خیلی او را دوست دارند. همین طور انگلیسی ها و کشورهای آمریکای لاتین. ضمناً او یکی از دوستان شخصی جورج بوش است، هر چند درباره نقش سازمان ملل متحد در عراق با وی اختلاف هایی داشته است. «برز دکویه یار» احتمالاً می تواند روی حمایت آمریکا حساب کند اما ممکن است این بار برای چینی ها قابل قبول نباشد. «برز دکویه یار» اگر به این شغل تمایل داشته باشد احتمالاً دوباره انتخاب خواهد شد.

صدرالدین آقاخان مردی که ملیت او روشن نیست و چنده گذرنامه دارد، در سال ۱۹۸۱ برای این شغل از حمایت گسترده ای برخوردار بود اما بوسیله شوروی وتو شد.

فرانسویها به صدرالدین آقاخان بچشم يك فرانسوی می نگرند، و پاکستانی ها به چشم يك پاکستانی و انگلیسی ها او را تقریباً انگلیسی می بینند.

او دوست شخصی بوش است و عملکرد وی بعنوان کمیسر عالی سازمان ملل متحد در امور آوارگان عالی بوده است. انتصاب وی بعنوان نماینده ویژه دبیرکل در مسایل انسان دوستانه در خلیج فارس این بار میدان عمل مورد نیازش را در اختیار وی قرار داده است.

صدرالدین آقاخان در زمینه حقوق بشر از سابقه خوبی برخوردار است و احتمالاً حکومت اصلاح طلب اتحاد شوروی او را کمتر از حکومت برژنف مردود خواهد شمرد.

نام های جدید: «تامی که تونگ بی» Tommy Koh Thong Bee از سنگاپور سیستم سازمان ملل متحد را بخوبی می شناسد، دارای دوستان زیاد و دشمنان کمی در پایتخت هاست. او با جنبش عدم تعهد کار کرده و میتواند روی حمایت مهم جهان سوم حساب کند.

با این حال «تامی که تونگ بی» نمی تواند نسبت به تائید اعضای اتحادیه کشورهای جنوب شرقی آسیا مطمئن باشد مگر اینکه وزیر خارجه اندونزی و مهاجیر محمد وزیر خارجه مالزی خود را از مبارزه کنار بکشند. «که» جزء معدود نامزدهایی است که بخاطر برخورداری از مقبولیت گسترده، بعنوان نامزدی که روی او ممکن است سازشی

خاویر پرز دکوئیاریار

دولتش برخوردار باشد اما از آنجائیکه دولت های رای میدهند احتمال نمی رود کسی که از چنین حمایتی محروم است بتواند انتخاب شود.

مبارزه: مبارزه برای مقام دبیر کلی يك مبارزه آرام است که در خود سازمان ملل متحد و پایتخت های کشورهای عضو صورت می گیرد. مبارزه ممکن است هر لحظه آغاز شود. وقتی شایع شد که «اولارا اوتانو» از اوگاندا در پاریس بسر میبرد و تمام وقت خود را صرف مطالعه جدی زبان فرانسه می کند، همه جا اینطور برداشت شد که وی خود را برای پست دبیر کلی نامزد کرده است.

اینکه يك کشور چگونه رای میدهد، تصمیمی است که مآلاً بوسیله رئیس آن کشور، وزیر خارجه، یا وزارت خارجه گرفته می شود. این تصمیم را در آمریکا جورج بوش خواهد گرفت. او که زمانی خود در سازمان ملل متحد کار می کرده، به امور این سازمان علاقمند است و چند تن از نامزدها را شخصاً می شناسد.

هر نامزد احتمالی باید اعضای دایم شورای امنیت را متقاعد سازد که ترس از انتخاب شدن او به این مقام بی مورد است.

وقتی اولین رای برای انتخاب دبیرکل به صندوق انداخته میشود، تمام اعضای شورای امنیت تصمیم خود را درباره شخصی که ترجیح میدهند و قبول دارند و شخصی که مورد قبولشان نیست گرفته اند. آنها با دوستانشان رایزنی کرده و از قدرت نسبی نامزدها آگاه شده اند. اما با این حال ممکن است نتوانند نتیجه را پیش بینی کنند.

نامزدهای خط مقدم: «برز دکویه یار» با وجود اینکه بعنوان يك دبیرکل قدرتمند شناخته نشده و بطور کلی يك مدیر ضعیف تلقی می شود، بی تردید در طول هشت سال دبیرکلی خود که مانند راه رفتن روی يك طناب باریک دشوار بوده، هیچ يك از اعضای دایم یا يك بلوک بزرگ را نرنجانده است. وی هیچ گاه درباره شایستگی خود غلو نکرده است.

شایع است شوروی ها سخت تلاش میکنند «برز دکویه یار» برای يك دوره دیگر خود را نامزد کند.